

Bokmeldinger

Den indre bønnens vei. En innføring i kristen bønn og meditasjon. Av Wilfrid Stinissen. St. Olavs Forlag, Oslo 1976, 80 s. Kr. 22,-.

W. Stinussen er karmelittpater, og grunnla et kontemplativt kloster i Sverige i 1967 sammen med andre ordensbrødre. Denne meditasjonsboken er en enkel innføring i den katolske mystikk, særlig Johannes av Korset. Det hele er skrevet i en varm tone, som en hjelp for den enkelte leser til bønn og meditasjon. Boken vil være en hjelp til å «stå opp og gå hjem til sin far» (Lk. 15) for det moderne fremmedgjorte mennesket.

I all meditasjon er det en fare for å dvele ved det følelsesmessige, eksistensielle og mystiske. Stinissen advarer mot følelsesjag. Den egentlige kontemplative bønn har intet med følelser å gjøre, men er en hvilen i Gud, sier han.

Det eksistensielle får derimot av og til en faretruende sterk dominans. «Å vende hjem til sin far» forklares som å finne et «hellig rom» i dypet av seg selv. Fremmedheten som dagens mennesker lider under er en fremmedhet fra sitt eget sentrum. Man skal gjenom bønnen komme inn til sentrum i seg selv, til «et land med hittil ukjent stillhet».

Dette og andre utsagn har naturlig nok sammenheng med det katolske menneskesyn og nådebegrep. Man dweler ved nådens skapende kraft, som slipper til når man ber

mye. Dette understrekes med rette, men samtidig savnes en sterkere betoning av hvilen i syndenes forlatelse, på grunnlag av den tildelte rettferdighet for Jesu skyld. Nettopp her vil en luthersk meditasjon måtte ha sitt ankerpunkt.

Vi savner også en klarere betoning av fruktene. Det betones at den rette kontemplative meditasjon med absolutt nødvendighet bevirker at man får en oppofrende kjærlighet til Gud og medmennesker. Slike utsagn kan lett virke mot sin hensikt. Den avgjørende prøve står tross alt i *handling*. Det hjelper min neste lite om jeg mediterer, og det hjelper ham lite om jeg føler kjærlighet, poenget er om jeg i praksis er til hjelp for ham. Forfatteren er utvilsomt klar over denne faren, men dette poenget burde vært sterkere understreket i boken.

Det er nyttig å se hvordan katolikkene forkynner meditasjonens veg. Vi lutheranere har en god del å lære av dette, både positivt og negativt.

Arild Romarheim

Nathan Söderblom och hans möten. Av Bengt Sundkler. Gummessons Bokförlag, Uppsala 1975, 190 s., ill.

Den verdenskjente misjonsforskeren og inspiratoren Bengt Sundkler, nylig dr. theol. honoris causa ved Universitetet i Oslo, har ved sin bok *Nathan Söderblom. His*

Life and Work (1968) også vunnet seg ry som vår tids fremste Söderblom ekspert. Det er derfor med forventning man griper en ny Sundkler/Söderblom bok. Og man blir ikke skuffet. Fire av de ti kapitlene i denne boken er nye. Resten av stoffet er bearbeidet på grunnlag av tidligere undersøkelser. Men for meg var det hele nytt og særdeles interessant. Söderblom formet møter, og var selv preget av møter og konferanser, i Uppsala såvel som i Northfield, der Moody og Sankey i ord og toner gav ham en visjon som bare kunne realiseres i møte med medmennesker og tone ut transkonfesjonell lovsang. Den som i fremtiden skal skrive om Sundkler, vil nok kunne vise hvor sterkt han er influert av Söderblom.

Det er tre ting som slår meg når jeg leser denne boken. Söderblom var ikke bare fornyeren, men stod

også for kontinuitet i kirkens liv. For det annet føyes nye trekk til bildet av erkebiskopen og religionshistorikeren som *medmenneske* for dem han møter, enten det er en bygningsarbeider, en student eller en kirkefyrste. Det tredje er det som jeg også tidligere har observert: Om Sundkler og Söderblom hører til ulike epoker, har de meget felles. De er begge Uppsala-professorer og biskoper, begge misjonsmenn og globale økumener og begge forskere med kunstnerens sans for ord og toner og møte med mennesker. Jeg er lykkelig ute av stand til å komme med kritiske innvendinger mot *Söderblom och hans möten*. Ikke kjenner jeg kildene, og ikke vet jeg om persongalleriet er valgt ut med hundre prosent rettferdighet. Men jeg vet at dette er en verdifull bok.

Nils E. Bloch-Hoell